

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a členov senátu JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obžalovaného **J. H.** pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2012 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 1. decembra 2011, sp. zn. BB - 4T 41/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok **sa z r u š u j e** v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec **sa v r a c i a** Špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 1. decembra 2011, sp. zn. BB - 4T 41/2011, bol obžalovaný J. H. uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako starosta obce S. v presne nezistenom čase v mesiaci november roku 2009 v kancelárii starostu obce S. pred podpisom Zmluvy o dielo zo dňa 9. novembra 2009, uzatvorenej medzi obstarávateľom obcou S. v zastúpení starostom obce J. H. a zhotoviteľom E.-S., s. r. o., so sídlom B., J. X., IČO: X., v zastúpení konateľom spoločnosti Ing. R. R. v súvislosti s realizáciou stavebnej zákazky „Prestavba strechy a stavebné úpravy – budova kultúrno-spoločenského strediska S.“ si vypýtal úplatok vo výške 10 000 € od Ing. R. R.,

ako konateľa a jediného spoločníka spoločnosti E.-S., s. r. o. za to, že táto spoločnosť danú zákazku vyhrala a že ju nechá zákazku zrealizovať, pričom sa s Ing. R. R. dohodol, že požadovaný úplatok bude vyplatený až po realizácii diela a preplatení v zmluve dohodnutej ceny za dielo a následne po tom, ako spoločnosť E.-S., s. r. o. dňa 25. júla 2010 predmetnú stavbu ukončila a vykonané práce vo výške 104 300 € bez DPH vyfakturovala faktúrou č. X./X. zo dňa 8. júla 2010, túto faktúru obvinený ako starosta obce S. preplatil a vzápätí niekoľkokrát oslovil Ing. R. R. s požiadavkou, aby mu požadovaný úplatok vo výške 10 000 € vyplatil, pričom obvinený dňa 17. septembra 2010 v čase o 09.15 hod. v priestoroch kaviarne hotela D. v meste D. na stretnutí s Ing. R. R. od tohto aj prevzal úplatok vo výške 10 000 €.

Za to bol odsúdený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu bol zároveň uložený peňažný trest v sume 3 000 eur s tým, že pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

A napokon podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený tiež i trest zákazu činnosti výkonu funkcie verejného činiteľa na dobu 4 rokov.

Proti vyššie citovanému rozsudku zhlásil hneď po jeho vyhlásení obžalovaný J. H. odvolanie, a to čo do viny ako i trestu, ktoré neskôr prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne zdôvodnil (č. l. 361, 385 – 389 spisu).

Uviedol v ňom pritom, že napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a nedôvodné, a to z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a predčasnosti.

Konkrétne pokiaľ ide o hodnotenie pravdivosti výpovede svedka Ing. R. zo strany súdu, tak toto je podľa jeho názoru nepresvedčivé a urobené v rozpore s vykonaným dokazovaním. Súd neskúmal, či výpoveď menovaného svedka – agenta je logická, či sa tento prípadne aj v okolnostiach menej podstatných neodchyľuje od svojej predchádzajúcej výpovede (R NS č. 30/1966 - 1).

Ako pritom zdôraznil ďalej, výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného konania. To platí tým skôr, keď vierohodnosť jediného svedka je pochybná (R NS č. 14/1964).

Taktiež upozornil na to, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s predloženými listinnými dôkazmi, a to listom z p. (tento dôkaz vôbec nevyhodnotil) a listami od odberateľov sv. R. (tieto hodnotil účelove a v rozpore s predloženým znaleckým posudkom na svedkom vykonané práce navyiac).

Obžalovaný má za to, že vykonaným dokazovaním sa obžalobe nepodarilo preukázať jeho priamy úmysel, že žalovaný skutok chcel skutočne spáchať. Nikdy nemal v úmysle od svedka žiadať úplatok, no po uvedení si, že svojím konaním porušil VZN obce, platné právne predpisy upravujúce rezervný fond a hospodárenie obce, po písomných a ústnych upozorneniach účtovníčky a kontrolóra obce sa rozhodol od svedka získať vrátenie pôžičky akýmkoľvek spôsobom. Samotná skutočnosť, že bol zadržaný pri prebratí peňazí od svedka, nepreukazuje jeho úmysel si ich privlastniť, pretože ako sám uviedol, ak by išlo o úplatok, nebral by na stretnutie inú osobu a následne chcel odnieť peniaze do banky, ktorá bola niekoľko metrov od hotela, kde došlo k jeho zadržaniu. S posledne uvedeným tvrdením sa pritom súd vôbec nevysporiadal. Pravdivosť jeho výpovede navyše preukazuje i to, že nevedel o tom, že svedok mu odovzdá peniaze a z toho dôvodu teda ani nemal potvrdenie.

Ďalej obžalovaný poukázal na to, že na strane 9 napadnutého rozsudku je konštatované, že strany sa jednoznačne dohodli, že konečná faktúra bude prerobená a bude z nej odpočítaná suma 10 000 eur, a to napriek tomu, že tento záver nevyplýva zo zvukového záznamu. Predložené dôkazy vyvracajú možnosť takéhoto spôsobu započítania, pričom aj na odposluchu na túto skutočnosť upozorňuje svedkyňa Z..

Pokiaľ ide potom o ten záver súdu, uvedený na str. 10 napadnutého rozsudku, že neuhradenie faktúr agentom je z pohľadu prípadu irelevantné, tak tento podľa neho ignoruje podstatnú skutočnosť, a to časovú líniu udalosti. Agent si totiž peniaze na okná vypýtal v januári, pričom tvrdil, že ich nezaplatil z dôvodu neuhradenia „údajných prác navyiac“, ktoré však fakturoval až v auguste. Neuhradenie okien po poskytnutí pôžičky je teda dôležitou skutočnosťou, s ktorou sa súd nevysporiadal. Vzhľadom na osem mesačný rozdiel v časovej súvislosti ide o maximálne nedôveryhodné tvrdenie agenta, ktoré súd akceptoval.

Vo vzťahu k tomu tvrdeniu súdu, že agent neinicioval korupčnú situáciu poukazuje pritom obžalovaný na prepisy ITP, ktoré podľa neho jednoznačne svedčia o opaku, pretože skoro v každom odposluchu začne na tému úplatok práve agent. Je zrejmé, že práve agent ho navádzal na korupčnú situáciu, pričom práve pre túto skutočnosť v dobrej vôli videl možnosť uvedeným spôsobom vrátiť zapožičanú sumu, ktorú agent odmietol vrátiť.

A napokon obžalovaný nesúhlasí ani s tým konštatovaním súdu, že suma 10 000 eur mohla byť zapožičaná, keďže táto skutočnosť je v rozpore tak s predloženými listinnými dôkazmi ako aj výpoveďami svedkov. Zo zmluvy medzi obcou a P. (čl. 5) jasne vyplýva, že obec je povinná vykonávať všetky platby bezhotovostným spôsobom, inak nebudú uhradené, čo potvrdzuje i P. vo svojom vyjadrení. Ďalšou skutočnosťou je aj rozpor so zmluvou o dielo, ktorá jednoznačne preberá ustanovenia zo zmluvy medzi obcou a P. a tvrdením agenta. Toto pritom priamo a presvedčivo podporuje jeho obranu, a teda, že musel vyvinúť maximálnu snahu akýmkoľvek spôsobom a za každých okolností predmetnú sumu vrátiť na účet.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody, účelové konanie svedka – agenta, ktorý sa podaním trestného oznámenia snažil vyhnúť vráteniu pôžičky, jeho nevierohodnú a nepravdivú výpoveď s poukazom na dôvod vypýtania si týchto peňazí, je obžalovaný toho názoru, že existujú značné pochybnosti o jeho vine. Navrhuje preto, aby odvolací súd postupoval v zmysle zásady „in dubio pro reo“, a aby pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, nevysporiadanie sa so všetkými predloženými dôkazmi v zmysle § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnuté rozhodnutie zrušil a podľa § 322 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K predmetnému odvolaniu bolo dňa 19. januára 2012 na súd prvého stupňa doručené i písomné vyjadrenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Ten pritom považuje napadnuté rozhodnutie za zákonné, dôvodné a spravodlivé. Podľa jeho názoru sa prvostupňový súd pri rozhodovaní dostatočne vysporiadal so všetkými dôkazmi a tiež aj obhajobou obžalovaného. Odôvodnenie podaného odvolania označil ako účelové a nedôvodné, pričom sa zároveň pomerne podrobným spôsobom vyjadril k jednotlivým tvrdeniam obžalovaného, ktoré by mali svedčiť o jeho nevine. Čo sa týka

potom ďalších podrobností, odkázal na už vyslovenú argumentáciu obsiahnutú v záverečnej reči prokurátora, ktorej sa v plnom rozsahu pridrižiava.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhol v zmysle § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Na podklade podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, primárne zistiac, že neprichádza do úvahy postup podľa § 316 ods. 1 Tr. por., či § 316 ods. 3 Tr. por., podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané **dôvodne**.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

b/ pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c/ ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a predovšetkým s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia zastáva ten názor, že súd prvého stupňa sa v danom prípade dostatočným spôsobom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, obhajoba obžalovaného nebola doposiaľ vykonanými dôkazmi bezpečným spôsobom vyvrátená, a teda napadnutý rozsudok treba považovať za predčasný.

Odvolací súd pritom poukazuje v prvom rade na tú skutočnosť, že s ohľadom na v spise doložené listy od dodávateľov Ing. R. R., znalecký posudok týkajúci sa stanovenia všeobecnej hodnoty stavebných prác vykonaných firmou E.-S., s. r. o., nepoužitie 10 000 eur poskytnutých vyššie menovanému obcou S. v januári 2010 na vypýtaný účel - zaplavenie plastových okien a dverí (v tejto súvislosti treba zároveň preveriť, či a kedy boli tieto okná a dvere uhradené), a napokon i vyslovené podozrenie, že by tento mal údajne hrať

na automatoch, bolo podľa neho žiaduce v posudzovanom prípade podrobiť svedka – agenta R. R. znaleckému skúmaniu, a to za účelom posúdenia jeho vierohodnosti.

Taktiež mal byť zároveň doložený aj jeho aktuálny výpis z registra trestov, pričom až po zadovážení uvedených dôkazov malo byť prístupné k hodnoteniu pravdivosti jeho výpovede.

Čo sa týka potom otázky možného započítania sumy 10 000 eur poskytnutej agentovi v januári 2010 do záverečnej faktúry vystavenej spoločnosťou E.-S., s. r. o., resp. celkovo problému prerobenia/vystavenia faktúr touto spoločnosťou s ohľadom na následné preplatenie všetkých ňou vykonaných prác obci S. zo strany P., tak v tomto smere vidí najvyšší súd aj po vykonanom dokazovaní naďalej rozpory a nezrovnalosti. Nie je zjavné, ako sa malo vzhľadom na vzniknutú situáciu v danom prípade správne postupovať, aby boli napokon vyššie menovanej obci preplatené všetky jej náklady v hodnote 124 117 eur vzniknuté v súvislosti s prácami vykonanými v rámci projektu „Prestavba strechy a stavebné úpravy – budova kultúrno-spoločenského strediska S.“, a preto by bolo vhodné si za týmto účelom vyžiadať odborné vyjadrenie či potvrdenie od osoby znalej danej oblasti, príp. ju tiež podrobiť výsluchu na hlavnom pojednávaní.

Odvolačný súd má rovnako za to, že v doterajšom konaní nebolo jednoznačne vyvrátené to tvrdenie obžalovaného, že tento konal voči svedkovi Ing. R. R. tak ako konal - podvodne, predstieraním potreby vyplatenia úplatku - preto, lebo bol v tom, že 10 000 eur, ktoré mu v januári poskytol z rezervného fondu obce ako pôžičku je treba do tohto fondu aj vrátiť. Nebola dostatočným spôsobom rozptýlená pochybnosť o tom, či obžalovaný v rozhodnom čase konal, resp. nekonal s vedomím, že peniaze za vykonané práce je možné spoločnosti E.-S., s. r. o., uhradiť len bezhotovostným prevodom. V tomto ohľade by bolo pritom potrebné sa oboznámiť aj so zmluvou medzi obcou S. a P..

A napokon pokiaľ ide o posledný nedostatok, na ktorý treba v danom prípade upozorniť, tak tento spočíva v tom, že súčasťou predloženého spisového materiálu nie je návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vydanie príkazu na použitie agenta. Jeho zaobstaranie zo strany súdu prvého stupňa po vrátení veci mu na opätovné prejednanie je pritom nevyhnutné z hľadiska posúdenia zákonnosti ustanovenia Ing. R. R. za agenta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky má teda za to, že z dôvodov vyššie uvedených je napadnutý rozsudok predčasný, a preto je nevyhnutné, aby súd prvého stupňa predmetnú vec opätovne prejednal a rozhodol, riadiac sa pritom ust. § 327 ods. 1 Tr. por. Nič mu pritom nebráni v tom, aby prípadne vykonal i ďalšie dôkazy, ktorých potreba vykonania sa ukáže v doplnenom konaní – dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Až po odstránení vyššie uvedených nedostatkov a vyhodnotení dôkazov v zmysle hľadísk uvedených v § 2 ods. 12 Tr. por. bude možné znova rozhodnúť. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová